Oertijdmuseum Jaarverslag 2019

Verslag Oertijdmuseum Seizoen 2019

Museummissie: *'met onze collectie de kennis van de wordingsgeschiedenis van de aarde (geologie) en in het bijzonder van het leven (paleontologie) te bevorderen'.*
Het totale beleid is gericht op educatie en informatie over de interactie tussen bodem, water en natuur, waarbij bodem en water de speerpunten zijn.
De geologische kerncollectie van het museum richt zich op de wordingsgeschiedenis van de aarde onder onze voeten met speciale aandacht voor zuidelijk Nederland en refererend naar het omliggend Nationaal Landschap Het Groene Woud / Van Gogh Nationaal Park.

Samenvatting

In 2019 heeft het Oertijdmuseum 85.499 geregistreerde bezoekers mogen begroeten waarvan circa 45% jeugdigen tot 12 jaar. Dit is het hoogste aantal sinds de opening in 1999. Hiermee behoort het museum tot de top-10 van de provincie Noord-Brabant. Vanaf de opening van het Oertijdmuseum in 1999, met ca 10.000 bezoekers in het eerste jaar, hebben de bezoekersaantallen een gestage groei laten zien. Na de afgelopen 3 jaar een stabilisatie gehad te hebben is er in 2019 weer sprake van een groei van 16,5% ten opzichte van 2018.

Het Oertijdmuseum is met zijn collectie, het Oerbos, het Arboretum, het Geologisch laboratorium en het ArcheoHotspot de laatste jaren uitgegroeid naar een kenniscentrum dat de combinatie van toerisme, cultuur en wetenschap verbindt, versterkt en gebruikt ten behoeve van de regio 's-Hertogenbosch-Tilburg-Eindhoven.

Extra attractie dit jaar waren de expositie "Van Bot tot Beest' met begeleidende documentaire en de werkzaamheden van het 'Kirby Team' in het Geologisch Laboratorium rondom onze Diplodocus Kirby.

De ArcheoHotspot, waarin de archeologie van de regio aan bod komt, heeft in samenwerking met de lokale archeologie werkgroep diverse succesvolle cursusdagen georganiseerd.

De App **Dino Hunter Boxtel,** het gezamenlijk project van het Oertijdmuseum, centrum-ondernemersvereniging en gemeente om een relatie teleggen tussen het Oertijdmuseum en het centrum van Boxtel, was ook in 2019 operationeel.

De exploitatie van het Oertijdmuseum heeft in 2019 voor het eerst plaats gevonden onder de verantwoordelijkheid van de stichting Beheer en Instandhouding van het Oertijdmuseum kortweg BIO. Veel werk is verzet om dit ook te implementeren in de administratie en boekhouding.

In 2019 is door de Raad van Advies veel energie gestoken in de ontwikkeling van het 'Strategisch plan Oertijdmuseum 2020-2025' om het museum toekomstbestendig te maken. In het kader van deze visie is de verplaatsing van de horeca en aanpassing entree dit jaar uitgevoerd.

Publiek; hoeveel en wie waren er?

In 2019 zijn er 85.499 betalende museumbezoekers geteld. Daarvan waren ruim 46.000volwassenen en ruim 38.000 kinderen (bijna 45%). Ten opzichte van 2018 is dit een toename met bijna 12.500 betalende bezoekers (een stijging van 16,5%).

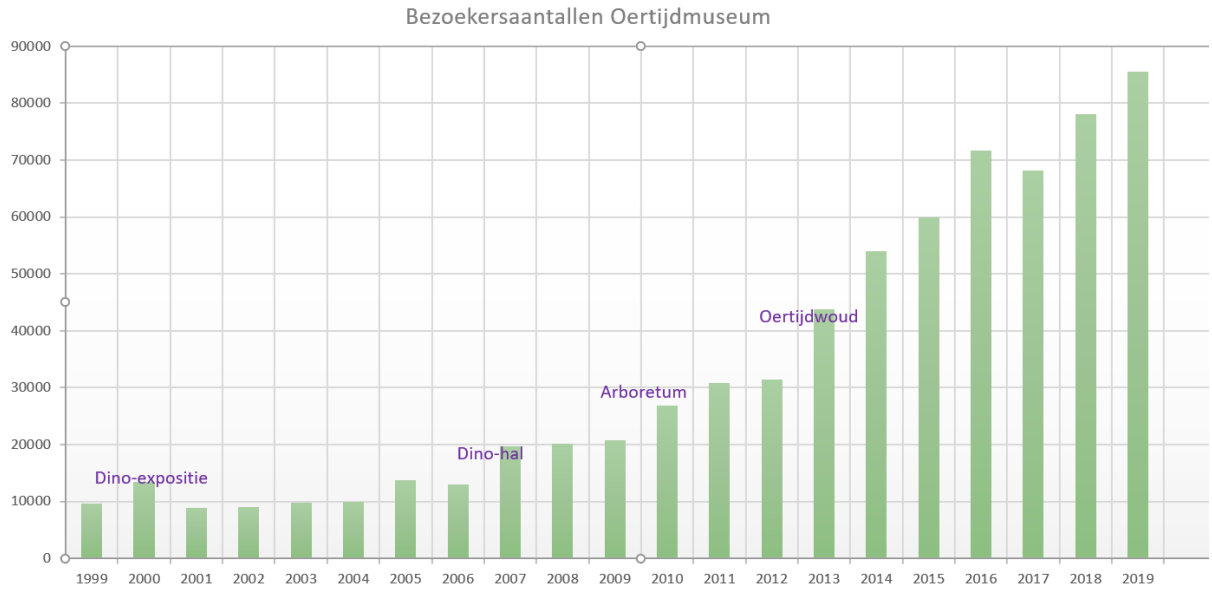

De drukste weken lagen, zoals voorafgaande jaren, weer in de zomervakantie.[1] De afgelopen jaren zijn duidelijke pieken waarneembaar tijdens de Voorjaars-, Mei-, Zomer-, Herfst- en Kerstvakantie. Het belang voor Boxtel van het Oertijdmuseum voor kinderen en als slechtweervoorziening wordt hiermee onderstreept.

Uit herkomstonderzoek (HAS Den Bosch) blijkt dat ca. 1/3 van de bezoekers de stedendriehoek Tilburg-'s-Hertogenbosch-Eindhoven, 1/3 de rest van de provincie Noord-Brabant en 1/3 'daarbuiten' als herkomst heeft. Het aantal bezoekers uit vooral België en ook Ruhrgebied neemt de laatste jaren stevig toe.

Zoals reeds vele jaren heeft ook dit jaar vanuit het basisonderwijs een groot aantal scholen uit Noord-Brabant met in totaal ca. 1.000 kinderen deelgenomen aan het provinciale project 'Museumschatjes'. Daarnaast hebben vanuit het basis- en voortgezet onderwijs 3.719 kinderen een bezoek gebracht.
Ook (bijzondere) groepen weten ons vaak te vinden. Speciaal onderwijs, kinderopvangcentra, scouting- en (jeugd-)natuurwachten, zorggroepen en andere organisaties, stichting Ambulance-wens e.a. familieaangelegenheden uit Nederland maar ook buitenland (voornamelijk België) bezoeken het

[1] Als gevolg van een computerserver-crash in de zomervakantie is er van de drukste periode geen bezoekersuitdraai. Er was toen al gestart met vernieuwing van het kassasysteem zodat het probleem vrij snel verholpen is. De aanwezige computerdata worden nu handmatig verwerkt voor exact bezoekersaantal.

Oertijdmuseum. De Werkgroep Tertiaire en Quartaire Geologie heeft in november bij ons een ledenbijeenkomst met lezingen gehouden.

Overzichtskaart Oertijdmuseum

Presentatie; wat was er te zien / te doen?

Het Oertijdmuseum is op 3 april 1999 geopend. Het is het grootste, actieve Oertijd (= geologisch) museum van Nederland en in de combinatie van wetenschap en fun vrij uniek.

Ruim 10 jaar geleden is op het buitenterrein van het museum gestart met de aanleg van een **Arboretum: de Oertuin**. In 2014 is begonnen met de aanleg van het **Oerbos** en is de **buitencollectie dinosaurussen en andere oertijddieren** verder uitgebreid. Samen met de dieren-replica's in de **Oertuin** wordt de evolutie via de geologische tijdschaal (van Cambrium t/m Holoceen) inzichtelijk gemaakt. In 2018 is het arboretum weer uitgebreid met diverse bijzondere bomen en struiken (aangekocht in Boskoop). De opening van het **geologisch laboratorium** in 2017 en de aanstelling van een conservator/preparateur, alsmede de aanwezigheid van een **ArcheoHotspot,** is een duidelijke verbreding van het educatieve aanbod. De activiteiten zijn een welkome aanvulling voor de bezoekers. Vooral de interactie met de vrijwilligers van het "Kirby Team' wordt zeer gewaardeerd.

Gezellige drukte in de nieuwe horecazaal

Museumcollectie

De collectie wordt beschreven in het **Collectiebeleidsplan**. De **kerncollectie** van het Oertijdmuseum is de **collectie Geologica** (geologische objecten) gericht op de wordingsgeschiedenis van de aarde onder onze voeten met speciale aandacht voor zuidelijk Nederland en refererend naar het omliggend Nationaal Landschap Het Groene Woud / van Gogh Nationaal Park.

Naast een collectie gesteenten, mineralen en fossielen beheert het Oertijdmuseum ook een groeiend aantal (circa 1.000) bijzondere bomen en struiken. Het Arboretum is ingedeeld in 2 sectoren: oerbomen en -struiken / levende fossielen en bijzondere bomen en struiken. Deze staan in de omringende **Arboretum-Oertuin** (NDV erkend met 3 sterren). Deze Oertuin wordt steeds intensiever gebruikt voor educatie. Het museum is in dit kader ook lid van de Nederlandse Dendrologische Vereniging (DNV).

Onderscheid wordt gemaakt in de volgende **deelcollecties:**

- Paleontologica (fossielen); ca. 30.000 items
- Mineralogica (mineralen en edelstenen); ca. 5.000 items
- Biologica (biologische objecten); ca. 1.000 items
- Archeologica (archeologische objecten); ca. 1.000 items
- Replica's Dinosauriërs; ca. 100 items in Museum, Oertuin en Oerbos
- Arboretum (bomen en struiken); ca. 1.000 items in Oertuin
- Bibliotheek; ca. 3.000 items

In het verslagjaar is de collectie uitgebreid met fossielen gevonden tijdens eigen veldwerk (o.a. Hongarije en USA) en enkele collectie-schenkingen door particulieren (Collectie Jan Hendriks

Strandvondsten havenwerken Rotterdam; Collectie fossiele planten De Museumfabriek Enschede en Collectie diverse ijstijdbotten: Arie Scholten). Een bijzonder holotype (Cyclida: *Halicyne oosterinkorum*) is geschonken aan het Oertijdmuseum door Martien Oosterink (zoon van Henk).

In het voorjaar van 2019 heeft het Oertijdmuseum een grote collectie mallen, afgietsels en originele fossielen overgenomen van Zesruit BV, Veldhuizen, Loenen. Dit was eigendom van preparateur Aart Walen. De grote hoeveelheid mallen van diverse dinosaurussen krijgt meteen een functie in een deel van de in 2020 te bouwen depot-dinowerkplaats.

Het museum beschikt over een grote hoeveelheid (ca. 25.000 geologische specimen), niet voldoende gedetermineerde/geclassificeerde, objecten. Deze moeten nog onderzocht, beschreven en in de hiervoor ontwikkelde database ingevoerd worden. Hiermee is een team vrijwilligers aan de slag.

Tentoonstellingen en exposities

De **vaste presentatie** van de museumcollectie dateert vanaf de opening in 1999 en behoeft vernieuwing. Na de museumverbouwing in 2019/2020 is het tijd om de presentatie van de museumcollectie in zijn geheel te vernieuwen. De directie heeft, in samenspraak met de Raad van Advies, een herinrichtingsplan opgesteld. Hierbij geadviseerd door Designstudio Doepelstrijkers en Chelsea de Kruyff (afstudeerproject Reinwardt Academie). Als onderdeel van de visievorming is onderleiding van Designstudio Doepelstrijkers een brainstormdag gehouden met o.a. de directeuren van het Designmuseum ’s-Hertogenbosch en Museum Unesco Werelderfgoed Kinderdijk.
Deze herinrichting zal de komende jaren gefaseerd worden uitgevoerd:

- Fase 1: Van Oerknal tot ontstaan Dino’s (2020)
- Fase 2: Het Dino-tijdperk
- Fase 3: Op expeditie in Nederland en Europa

Als onderdeel van fase 2 wordt in de nieuwe museumrouting ook een invalidelift aangelegd. De gemeente Boxtel draagt hierin € 7.500 bij. De provincie Noord Brabant heeft voor de museale herinrichting , in het kader van de subsidie-regeling Cultureel Erfgoed, een bijdrage toegekend van € 23.000.

Op 23 maart is de thema-expositie **‘’Van Bot tot Beest’**geopend. Deze expositie toont de reconstructie van een Nederlandse Tyrannosaurus. Op basis van een in 1840 in Maastricht gevonden dijbeen is, in samenwerking met internationale wetenschappers, deze reconstructie uitgevoerd. Van het proces is, in opdracht van het museum, de 23 minuten durende documentaire ‘Van Bot tot Beest’ vervaardigd. Deze documentaire is integraal uitgezonden bij Omroep Brabant en Omroep Gelderland.

Voorbereidingen voor nieuwe expositie-onderdelen waar we in 2020 mee kunnen scoren zijn in volle gang. Op de rol staan nieuwe walvisschedel(s) uit Liessel, een heremietkreeft genoemd naar Janet Jackson en een nieuw dinoskelet genaamd Aurora.

Dinoshow Den Bosch

Het Oertijdmuseum heeft in 2019 o.a. meegeholpen aan een expositie over walvissen in het Natuurhistorischmuseum Maastricht middels uitleen van enkele topstukken. Aan het Maritiem Museum Rotterdam is een wandplaat van Anshunsaurus uit de Trias van China uitgeleend. Het Oertijdmuseum heeft ook een landelijke posterwedstrijd gesponsord waarbij studenten en citizen scientists hun onderzoek kunnen promoten (Paleotimes, Harderwijk, Paleobiologische Kring). Aan het dierenpark Amersfoort is een grote Spinosaurus uitgeleend die vooral op social media de nodige aandacht getrokken heeft. Op de tentoonstelling World of Dino's in Den Bosch heeft onze conservator met zijn team vrijwilligers een stand bemand, wat ook een groot succes was. Als tegenprestatie kan er in 2020 voor een aantal weken reclame gemaakt worden op een aantal reclamezuilen rondom Den Bosch.

In het najaar hebben we in samenwerking met de lokale Archeologiewerkgroep een expositie over de diverse Bodemvondsten uit Selissen gemaakt. Dit was een succes. Vooral het zelf weer in elkaar zetten van kapotte kannen en kopjes werd enthousiast ontvangen door het publiek.

Museum-activiteiten

In het museum is door het 'Kirby team' hard gewerkt aan Diplodocus Kirby. Met een team van ruim 50 vrijwilligers is er meer dan 10.000 uur geprepareerd. Doordat er steeds meer botten schoon zijn, is er een steeds beter beeld van de aanwezige botten. Aanwezig zijn onder andere een complete reeks borstwervels, een bijna complete nek, schedelfragmenten, ongeveer 30% van de staart, de heup, het schaam- en zitbeen, gedeelte van het schouderblad en een groot aantal ribben. Daarnaast is er Diplodocus-huid gevonden, tanden van aaseters en verschillende botten van andere soorten uit

het Late Jura van de V.S. Kijkende naar de vorderingen is het 'Kirby-team' op ongeveer 50% van het prepareerwerk.

Het museum huisvest ook de lokale archeologie werkgroep met hun archeologische collectie. In samenwerking met deze werkgroep wordt de 7e **ArcheoHotspot** in stand gehouden. Hiervoor worden vanuit het Oertijdmuseum ruimte, kasten, en andere faciliteiten verstrekt.
In deze ArcheoHotspot staat de relatie tussen archeologie, paleontologie en geologie centraal. Dit biedt de mogelijkheid om het verhaal in een bredere historische context te tonen, maar natuurlijk ligt er een nadruk op vondsten uit de oertijd en die uit de omgeving van Boxtel. Bezoekers kunnen kennis maken met het beroep van de archeoloog en de geoloog. Ook zijn er unieke activiteiten zoals het zelf maken van replica's van archeologische vondsten. Elke 1e zaterdag van de maand kan men zelf kijken en meehelpen aan het onderzoeken van vondsten.

Dinorotonde in Paasstijl

In het verslagjaar is aandacht besteed en meegedaan aan de landelijke evenementen **NL Doet, Museumweekend, Week van de geschiedenis, Nationale Archeologiedagen** en **Oktober Kennismaand**.

Educatie en (internationale) samenwerking

(Internationale) samenwerking

- **Geolab broedplaats voor juvenielen (16-24 jaar)**

Het Oertijdmuseum geeft jaarlijks studenten van uiteenlopende onderwijsinstellingen de kans leerervaring op te doen in een professionele setting. Inmiddels wordt er structureel aan stagiares en studenten gelegenheid geboden om stage te lopen of afstudeeronderzoek te doen. De begeleiding is in handen van onze curator. De afgelopen tijd hebben studenten van respectievelijk, Aardwetenschappen (UU), Biologie (HAS en universiteit Hasselt, België), Sint Lucas (mbo creative community) en Helicon (mbo groenopleidingen) hier een (tijdelijk) plekje gevonden.

Conservator aan het werk

- **Geolab volwassenen, Geolab voor leken en niet-geologen en projectonderdeel Geolab expertmeetings**

Insteek is vooral onderzoek en preparatie van ruw materiaal uit het Mezosoicum. Het **Geologisch laboratorium** en **Preparatieruimte Paleontologie** zijn een zeer geslaagde nieuwe publieksattractie.

Hoogtepunt dit jaar zijn uiteraard de preparatiewerkzaamheden aan Kirby, onze 25 meter lange Diploducus. Door een team van 50 vrijwilligers worden de skeletonderdelen bloodgelegd en geprepareerd. Naar verwachting zal deze klus medio 2021 geklaard zijn.
In opdracht van Rijksmuseum Naturalis is in 2019 gestart met de preparatie van een Triceratops schedel. Beide werkzaamheden trekken veel belangstelling van onze bezoekers.

Een uitgebreid nationaal en internationaal netwerk draagt zorg voor een degelijk en hoogstaand museaal niveau. Internationale samenwerking vindt plaats met o.a. Universiteiten uit Polen, Slovenië, Slowakije en de Verenigde Staten en via natuurhistorische musea uit o.a. Krakow, Leiden, Maastricht, New York, Parijs, Warschau en Wenen.

In het verslagjaar zijn wetenschappelijke excursies gemaakt naar Zuid Limburg, Hongarije en de USA. Deze hebben weer de nodige fossielen opgeleverd voor onze wetenschappelijke collecties (in 2019 totaal 9 publicaties in toonaangevende internationale tijdschriften).

Het Oertijdmuseum publiceert veelvuldig in vak- en populaire tijdschriften over diverse aspecten van de geologie en paleontologie. Ook verzorgt het museum bijzondere wetenschappelijke uitgaven. In het verslagjaar zijn wetenschappelijke artikelen opgenomen in o.a.:

- Neues Jahrbuch für Geologie und Paläontologie
- Proceedings of the Geologists Association
- 7th Symposium on Mesozoic and Cenozoic decapod crustaceans
- Cretaceous Research
- Annalen des naturhistorischen Museums in Wien
- Geologie en Mijnbouw

Dinolab met vrijwilligers

Communicatie en marketing

Het Oertijdmuseum is al lange tijd sterk in het verwerven van (social-)media aandacht. De marktpositie van het Oertijdmuseum in deze toeristisch attractieve regio noodzaakt tot gerichte actie op basis van richtinggevende keuzen om meer en andere doelgroepen te trekken. Hierbij wordt gewerkt met ons **Beleidsplan marketing en communicatie**.

In het verslagjaar was het Oertijdmuseum open van dinsdag t/m zondag van 10.00 – 17.00 uur. In de schoolvakanties een aantal keren ook op maandag.

Afgelopen jaar is ook publicitair weer een goed jaar geweest. SBS6 met Holland van Boven kwam op bezoek, RTl 4 met Plezier en Passie (o.a. interviews met UU masterstudenten Tom en David), SBS 6 was ook op bezoek bij de buren met het programma De Grote Tuinverbouiwing van Lodewijk Hoekstra en het Oertijdmuseum kwam daar ook 2 keer in voor, RTL 4 Wintertijd bracht met de Kerst een promotiefilmpje van het Oertijdmuseum uit. Er zijn ook diverse herhalingen geweest. De documentaire 'Van Bot tot Beest' is diverse malen integraal uitgezonden door Omroep Brabant en Omroep Gelderland.
In de **lokale- en regionale pers** is afgelopen jaar regelmatig aandacht besteed aan het Oertijdmuseum rond onder meer de ArcheoHotspot en het Preparatie Lab.

In 2017 is gestart met het project **Dino Hunter Boxtel**. Een gezamenlijk project van het Oertijdmuseum, ondernemersvereniging en gemeente. Met de Dino Hunter App kunnen kinderen in het centrum van Boxtel op zoek naar de uit het Oertijdmuseum ontsnapte Dino's. Ook in 2019 was deze App operationeel. Dit project is een onderdeel van deze drie partijen om Boxtel op de kaart te zetten als **Dinostad**. In dit kader is in 2017 ook een levensgrote Styracosaurus op een rotonde geplaats. In 2020 volgt een 2e rotonde voor plaatsing van een tweetal dino's.

Daarnaast is het Oertijdmuseum in 2019 in de schijnwerpers gezet middels:

- Via lokale-, regionale en landelijke pers en journaals op diverse momenten het afgelopen jaar.
- Via de diverse websites/agenda's van VVV, Visit Brabant, Beleef Boxtel, Het Groene Woud e.d.
- Via Oertijdmuseum App, Facebook, Twitter en Instagram
- Via de dinorotonde die door de lokale bevolking als troeteldino is benoemd
- Onthulling, expositie en documentaire over de *Betasuchus bredai*
- Documentaire laten maken over de evolutie van het Oertijdmuseum
- Er zijn opnames in het museum en oertijdpark gemaakt door de muziekband MAKAS.

Samenwerkingen, kortingsacties e.a. arrangementen zijn in 2019 gecontinueerd voor Eetcafé De Oude Ketting, Pannenkoekenhuis Het Betoverde Bos, eetgelegenheid De Deugniet, Billy Bird Park Hemelrijk.

Organisatie

Inleiding

De basis van het **Oertijdmuseum** ligt in 1978 als de familie Fraaije in een boerenschuur in Boxtel begint met een museum voor hun fossielen- en gesteente verzameling. Zij richten hiervoor in 1983 **stichting Ammonietenhoeve** op.

Ruim 10 jaar later, op 3 april 1999, opent de toenmalig staatssecretaris Dr. Rick van der Ploeg op de huidige locatie het **Oertijdmuseum**. Een professioneel geologisch museum geleid door en onder verantwoordelijkheid van de stichting Ammonietenhoeve. Naast het geologisch museum verzorgt de stichting vanaf dat moment ook een Bezoekerscentrumfunctie voor het Nationaal Landschap Het

Groene Woud en een VVV-agentschap. Na het wegvallen van de overheidssteun voor het Bezoekerscentrum in 2018 richt het museum zich nog enkel op haar core- business: (geologisch) Oertijdmuseum.

In 2015 is een **Raad van Advies (RVA)** in het leven geroepen. In samenwerking met de RVA is een toekomstbestendige organisatie structuur ontwikkeld. Naast de stichting Ammonietenhoeve (de eigenaar van grond, opstallen en collectie) is de **stichting Beheer en Instandhouding van het Oertijdmuseum (BIO)** ingesteld. Directeur en personeel zijn in dienst van de stichting BIO. Het werken binnen deze structuur is op 1 januari 2019 gestart.

Organisatiestructuur:

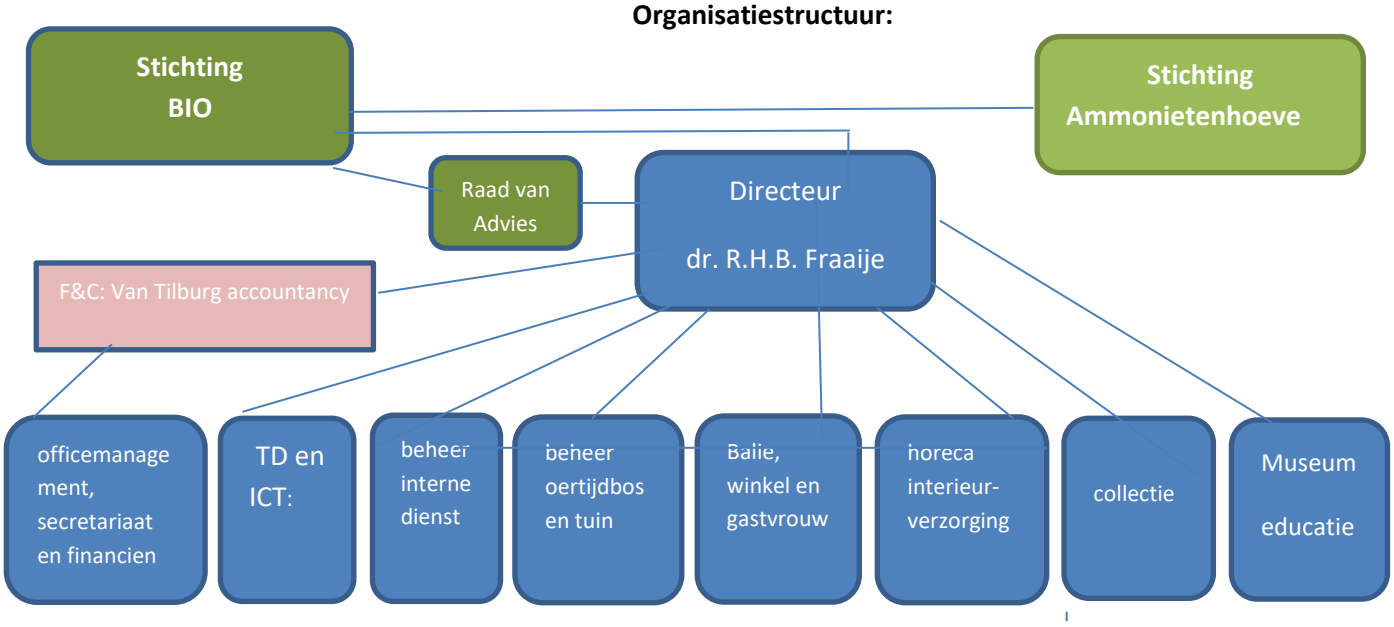

Bedrijfsvoering

In samenspraak met het personeel en een extern adviseur is het **De Groene Poort (DGP) Handboek** opgesteld. Dit handboek beschrijft het kwaliteitssysteem waarmee het museum wenst te werken in relatie tot de wettelijke regelingen enerzijds en de werkprocedures en –instructies anderzijds. Het handboek is opgebouwd aan de hand van de Nederlandse museumnormen. Met dit handboek werd tegemoet gekomen aan de geconstateerde verbeterpunten bij de kwaliteitsmeting van 2014.

In de eerste helft van 2019 is het nieuwe beleidsplan **''Strategisch plan Oertijdmuseum 2020-2025'** gepresenteerd, dat tot stand kwam door inbreng van de Raad van Advies.

In het licht van de professionalisering van het Oertijdmuseum kan worden geconstateerd dat het implementatieproject voortvarend en succesvol is uitgevoerd. De beoogde doelen zijn gerealiseerd via de beschreven stappen. Er is daarbij binnen de planning en financiële begroting gebleven.

Het professioneel uitvoeren van het collectiemanagement, is nog niet opgelost.

Aandacht blijft nodig voor het consequent toepassen van de Taken, Verantwoordelijkheden en Bevoegdheden (TVB) matrix in het DGP Handboek en uitvoering geven aan de in het Handboek opgenomen werkprocessen.

Prepareren van Diplodocus 'Kirby" in het laboratorium

Personeel en vrijwilligers

De exploitatie van het Oertijdmuseum wordt in 2019 uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van Stichting Beheer en Instandhouding van het Oertijdmuseum. Bij deze stichting zijn momenteel alle medewerkers in loondienst. Daarnaast werkt zij met een groot team van ca. 60 vrijwilligers en diverse stagiaires. In 2019 zijn we begonnen met 13 medewerkers in dienst met 8.31 fte (waarvan 6.15 in vaste dienst en 2.16 met een tijdelijk contract); en op 31-12 hadden we eveneens 13 medewerkers, maar met 8.45 fte (waarvan 6.85 in vaste dienst en 1,6 met een tijdelijk contract).

De personeelscyclus is herijkt en sinds 2015 liggen er functiebeschrijvingen vast en worden functioneringsgesprekken uniform verslagen en gearchiveerd.

In de loop van het verslagjaar is een personeels-activiteit georganiseerd: een gezellig etentje In het Oertijdmuseum met presentatie van nieuwe plannen en eerste veldwerk in Wyoming.

Terrein en gebouwen

In het afgelopen jaar is door directie, RVA en personeel hard gewerkt aan de **Uitbreiding Oertijdmuseum.** De uitvoering van dit plan moet het museum toekomstbestendig maken. Het plan is opgesteld door architectenbureau BiermanHenket. Het plan wordt gefaseerd uitgevoerd;

- Fase 1: verplaatsen horeca, aanpassen hoofdingang en maken toegang tot centraal buitenplein. Dit onderdeel is in 2019 uitgevoerd.
- Fase 2: bouw depot/dino-werkplaats en centraal buitenplein. Uitvoering 2020. De vergunnigen hiervoor zijn binnen en de bouw is in maart 2020 gestart. Voor dit onderdeel heeft de provincie Noord Brabant, in het kader van de subsidieregeling Cultureel Erfgoed, een bijdrage van € 24.999 toegekend. De gemeente Boxtel verstrekt hiervoor een renteloze lening van € 100.000
- Fase 3: nieuwe Dino-hal voor Diplodocus Kirby.

Het **Meerjarenonderhoudsplan** is het richtinggevend kader bij de financiële planning en voor de technische medewerkers van het museum.

Het Oertijdmuseum heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Hiervoor is bij de ontwikkeling en uitstraling van het gebouw steeds aandacht geweest. Ook bij de uitbreiding in 2017, van de laboratoria, kantine, administratiekantoor en wc's, is uiteraard hier aandacht aan gegeven. Hoewel de begroting op dit moment geen ruimte laat om grootschalig zonne-energie te gaan toepassen, is het plaatsen van LED lampen bij vervanging inmiddels usance. Ook rondom de verbouwing heeft de aanleg van LED verlichting prioriteit gehad .

Op het terrein zijn enige verbeteringen aangebracht. Zo zijn de houten afrasteringspalen vervangen door (ca. 800 stuks) uit gerecycled kunstof vervaardigde palen.

Het museum beschikt inmiddels over een (gekeurde en gevalideerde) AED en beschikt over voldoende BHVers zodat dagelijks BHV-taken uitvoerbaar zijn. Het personeel heeft de jaarlijkse herhalingscursus en examentraining gevolgd.

In geval van brand weet het voltallige personeel (BHV-ers, personeel en vrijwilligers) hoe te handelen om bezoekers en schade aan mensen, museum en collectieonderdelen te minimaliseren en snel en adequaat de hulpinstanties te informeren en activeren. Het museum is aangesloten bij Europac voor inbraak en brandalarm, en draagt zorg voor periodieke controle van de blusapparatuur bij BLUSCO. Er is een vluchtplan aanwezig. In samenwerking met de Compas Veiligheids Groep en de lokale brandweer is het personeel op de hoogte hoe te handelen bij calamiteiten.

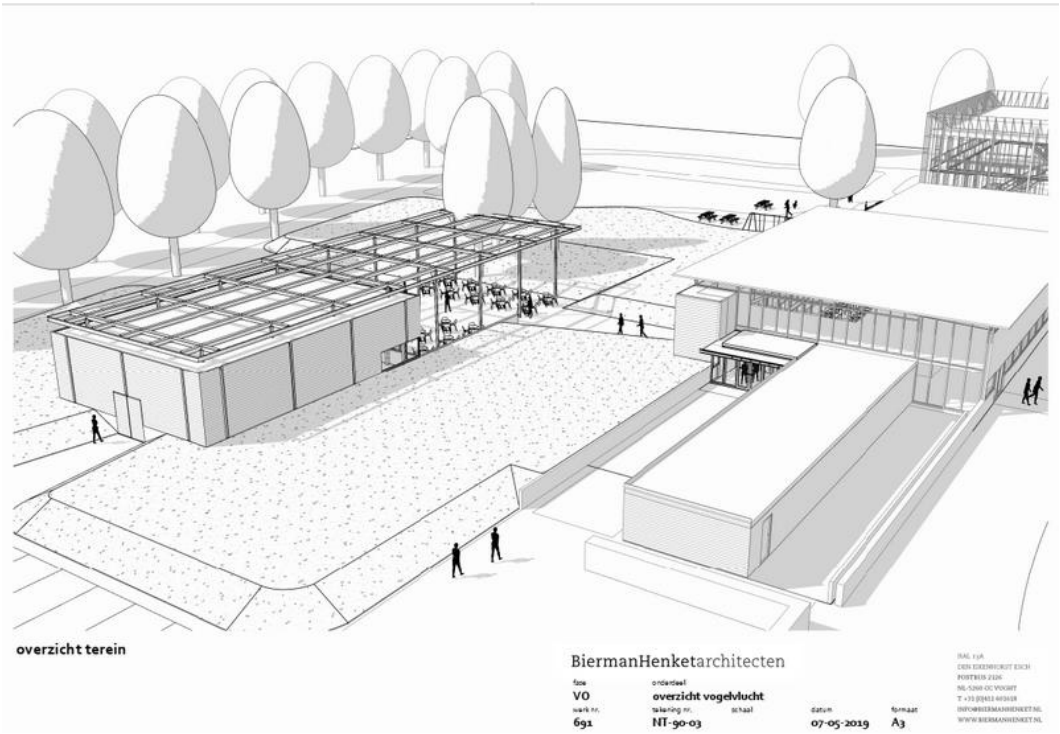

Nieuwbouwplannen 2020

Raad van Advies

De Raad adviseert directeur en de stichting BIO gevraagd en ongevraagd van advies over zaken als de aansturing van het museum, de financiele - en beleidskaders. Stichtingsbestuur en Raad van Advies onderschrijven de museale Governance Code Cultuur (GCC) en de Ethische code.

De Raad van Advies is in het verslagjaar 4x bijeengekomen. Het heeft diverse brainstormsessies geinitieerd met als resultaat het 'Strategischplan Oertijdmuseum 2020-2025'.

Directie en RVA hebben op 4 april het voltallige college van Burgemeester en Wethouder ontvangen voor een werkbezoek. Naar aanleiding van dit bezoek is de samenwerking met de gemeente verstevigd. Een van de resultaten is dat op basis van de 'Subsidieregeling Musea Boxtel 2020-2023' het Oertijdmuseum vanaf 2020 een jaarlijkse exploitatiebijdrage ontvangt van € 7.500.

De leden van de Raad van Advies hebben in 2019 allemaal een thema als portefeuille meegekregen waarmee ze in de organisatie eveneens voeling blijven houden met de wijze waarop taken voldoende professioneel worden opgepakt.

Samenstelling van het stichtingsbestuur en de Raad van Advies gedurende het verslagjaar:

- *Stichting Beheer en Instandhouding Oertijdmuseum (BIO):*

Prof. Dr. Ir. M. Fraaije (voorzitter), Mevr. Th. van Boom (secretaris), Mevr. J. Snieders (penningmeester) en vacatures. De stichting BIO is aangemerkt als een culturele ANBI instelling.

- *Raad van Advies:*
  Ing. J. Nijhof, Dhr. H. van der Linden, Dhr. J. Smits, Dhr. B. van Bakel, Dhr. P. Koning.

- *Directeur:*
  Dr. René H.B. Fraaije

Financiën

Het financiële overzicht van de stichting Beheer en Instandhouding van het Oertijdmuseum is opgenomen in de **Jaarrekening 2019**